

Universiteit
Leiden

The Netherlands

Coauteurschap en gemeenschap

Grosheide, F.W.

Citation

Grosheide, F. W. (2002). Coauteurschap en gemeenschap. *Bw-Krant Jaarboek, 18*, 47-57. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/36887>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Leiden University Non-exclusive license](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/36887>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Coauteurschap en gemeenschap

*F.W. Grosheide**

1. INLEIDING

1.1 Indien twee auteurs geen regeling hebben getroffen voor het gebruik en het beheer van een aan hen beiden toekomend auteursrecht, is ieder van hen in beginsel gerechtigd tot het exploiteren van dit auteursrecht, ook zonder medewerking van de ander. Voorts brengen redelijkheid en billijkheid mee dat, ingeval een van de auteurs op eigen gelegenheid tot exploitatie overgaat, de ander in de opbrengsten daarvan deelt in verhouding tot het belang van ieders aandeel in het werk waarop het auteursrecht betrekking heeft. Bovendien moet bij de exploitatie het persoonlijkheidsrecht van de andere auteur worden gerespecteerd.

Aldus oordeelde het Bossche Hof, optredend als appelrechter met betrekking tot een kortgedingvonnis van de Bredase President, in zijn *Rooyakkers/Wouters*-arrest van 1994.¹ In de tot juridische problemen aanleiding gevende casus hadden Rooyakkers en Wouters gezamenlijk studiemateriaal gemaakt voor verkeersonderricht waarbij volgens de feitelijke vaststelling van het Hof:

‘globaal gesproken Rooyakkers als tekstschrijver en regisseur van de foto’s, Wouters als vormgever, fotograaf en verzorgen van situatietekeningen e.d.’

was opgetreden. De problemen hadden betrekking op door Rooyakkers buiten Wouters om gemaakte nieuwe drukken van het desbetreffende studiemateriaal waarmee volgens Wouters inbreuk werd gemaakt op het aan hem en Rooyakkers gezamenlijk toekomende auteursrecht op de door hen ontwikkelde *verkeersleermiddelen* (zoals het Hof dat noemt).

1.2 Bovenstaande casus illustreert de gecompliceerde verhouding die naar actueel Nederlands auteursrecht bestaat tussen het subject en het

* Prof. mr. F.W. Grosheide is hoogleraar privaatrecht aan de Universiteit Utrecht.

1. Hof Den Bosch 27 december 1994, *NJ* 1995, 623 (DWFV); *IER* 1995/4, p. 146; *AMI* 1996/6, p. 116 (FWG) (Rooyakkers/Wouters).

object van dat recht. Blijkens art. 1 Auteurswet 1912 (Aw) is subject eerst en vooral de individuele maker, object een werk van letterkunde, wetenschap of kunst. Wie een individuele maker is, wat een werk van letterkunde, wetenschap of kunst, zegt de wet echter niet.² Uit de rechtspraak blijkt dat het eerste bepaald wordt door het tweede en vice versa. Zo leert het *Van Dale/Romme*-arrest³ dat:

‘wil een voortbrengsel kunnen worden beschouwd als een werk van letterkunde, wetenschap of kunst als bedoeld in art. 1 in verbinding met art. 10 Aw, vereist is dat het een eigen, oorspronkelijk karakter heeft en het persoonlijk stempel van de maker draagt.’

De duidelijk personalistische benadering van maker en werk die uit de geciteerde overweging blijkt, vindt men terug in art. 45a Aw bij de regeling van auteursrecht op filmwerken. Als makers van een filmwerk worden daar immers aangemerkt:⁴

‘de natuurlijke personen die tot het ontstaan van het filmwerk een daartoe bestemde bijdrage van scheppend karakter hebben geleverd.’

Met het voorgaande is echter nog niet alles gezegd. Dat de natuurlijke persoon in het wettelijke systeem als subject van auteursrecht de eerst in aanmerking komende rechthebbende is, betekent namelijk niet dat hij ook de enige mogelijke rechthebbende is. Behalve deze, ook als werkelijke maker aangeduide, rechthebbende komen in het wettelijk systeem ook anderen voor die kwalificatie in aanmerking. In dit verband pleegt te worden onderscheiden tussen originele makers (behalve de natuurlijke persoon ook bijvoorbeeld de werkge-

2. De Auteurswet 1912 (Aw) spreekt, in weerwil van zijn naam, nergens over *auteur* maar altijd over *maker*. Maker is, zoals hierna blijkt uit de hoofdtekst, een rechtsbegrip dat kan verwijzen naar de natuurlijke persoon die feitelijk een werk maakt, diens rechtsoptvolgers zowel als makers door wetsduiding. Met de term *subject* wordt gerefereerd aan al die verschillende posities als auteursrechthebbende. Ook *werk* is een rechtsbegrip – zie opnieuw hierna in de hoofdtekst – dat verwijst naar de uitkomst van het maken. Het subjectieve auteursrecht waarop de Aw blijkens art. 1 betrekking heeft, is een vermogensrecht in de zin van art. 3:6 BW.
3. HR 4 januari 1991, *NJ* 1991, 608 (DWFV); *AMI* 1991, p. 177 (JHS); *IER* 1991, p. 96 (FWG); *AA* 1992, p. 84 (PBH).
4. Vgl. J.B.M. Seignette, *Challenges to the Creator Doctrine*, Deventer: Kluwer 1994.

ver (art. 7 Aw) en de rechtspersoon (art. 9 Aw)) en derivatieve makers (bijvoorbeeld de auteursrechthebbende krachtens vererving of overdracht van auteursrecht (art. 2 Aw).

2. GEMEENSCHAPPELIJK AUTEURSRECHT

2.1 Van een bijzondere vorm van makerschap is ook sprake in gevallen waarin als gevolg van samenwerking tussen meerdere makers samengestelde werken ontstaan. Op verschillende manieren, zo schrijft Van Lingen:⁵

'kan een werk, dat zich als eenheid presenteert, zijn samengesteld uit afzonderlijke werken. Die onderdelen kunnen van verschillende auteurs afkomstig zijn, dan wel van een en dezelfde maker. Maar ook in het geval dat een werk zich niet in zelfstandige onderdelen laat splitsen, kan dit door meerdere makers, in diverse vormen van samenwerking, tot stand zijn gebracht.'

Al naar gelang de vorm van samenwerking is sprake van verschil in juridisch regiem met betrekking tot het samengestelde werk, zij het dat steeds van een bepaalde vorm van gezamenlijkheid wordt uitgegaan ten aanzien van de uitoefening en de handhaving van het auteursrecht op een dergelijk werk.

In het systeem van de wet komen – al dan niet met zoveel woorden (zie artt. 1, 26, 6, 5, 10 (2)) – vijf categorieën van samengestelde werken respectievelijk coauteurschap aan bod:

- a. het werk is splitsbaar in afzonderlijke bijdragen van verschillende auteurs (b.v. een lied heeft een tekstdichter en een componist);
- b. het werk heeft meerdere auteurs, wier bijdragen tot een geheel zijn samengevoegd en die in het totale werk niet meer afzonderlijk afsplitsbaar zijn (b.v. muzikale composities van Boland&Bolland);
- c. het werk is samengesteld uit verschillende bijdragen die naar het ontwerp en onder toezicht van één auteur zijn gemaakt (b.v. Tom Poes-stripbundels uit de studio van Marten Toonder);
- d. het werk bestaat uit verschillende bijdragen maar is tot stand gekomen onder leiding en toezicht van een verzamelaar (b.v. een bloemlezing van gedichten);

5. N. van Lingen, *Auteursrecht in hoofdlijnen*, Groningen: Martinus Nijhoff 2002, p. 29.

- e. het werk is terug te voeren op reeds bestaand werk – zogeheten *oeuvre de seconde main* – (b.v. vertalingen en bewerkingen van oorspronkelijk werk).

2.2 Gemeenschappelijk (ook: mede-) auteursrecht is de enige categorie van coauteursrecht die in verband met het leerstuk gemeenschap aan de orde moet komen. Het criterium aan de hand waarvan gemeenschappelijk auteursrecht kan worden onderscheiden van andere samengestelde werken is door de Hoge Raad geformuleerd in het *La Belle et La Bête*-arrest uit 1949: beslissend is of het werk is ontstaan door een zodanige samenwerking van de auteurs dat ieders afzonderlijke bijdrage daarvan niet meer te scheiden is en buiten het verband van het geheel dan ook geen voorwerp van afzonderlijke beoordeling kan zijn.⁶ Met Spoor/Verkade wordt het door de Hoge Raad geformuleerde criterium zo uitgelegd dat wil sprake zijn van onscheidbaarheid van bijdragen een zeer nauwe samenwerking van makers vereist is.⁷ Bijgevolg zal in het algemeen scheidbaarheid kunnen worden aangenomen in gevallen van samenwerking tussen makers met verschillende beroepen die ieder hun eigen aandeel leveren in het geheel. Ter vermijding van mogelijke conflicten doen de betrokken auteurs er goed aan hun relatie met betrekking tot zowel de uitkomst van hun gezamenlijke inspanning als van ieders eigen onderdeel daarin contractueel duidelijk vast te leggen. Alles met dien verstande dat die relatie dan mede zal worden bepaald door de vereisten van redelijkheid en billijkheid (art. 6:2 BW jo. art. 3:12 BW) en misbruik van bevoegdheid (art. 3:13 BW).

2.3 Is overeenkomstig het *La Belle et La Bête*-criterium sprake van gemeenschappelijk auteursrecht dan kan volgens de gevestigde opvatting de *uitoefening* (ook: *exploitatie*) van het gemeenschappelijk auteursrecht (i.e. het verrichten van daden van beschikking en beheer) slechts door de auteurs gezamenlijk geschieden. Daarentegen kan de *handhaving* van het gemeenschappelijke auteursrecht in geval van inbreuk daarop door iedere auteur afzonderlijk worden gepraktiseerd. Dit geldt zowel tegenover derden als tegenover andere coauteur(s). Dus: indien er twee auteurs c.q. auteursrechthebbenden zijn,

6. HR 25 maart 1949, *NJ* 1950, 643 (DJV) (*La Belle et La Bête*).

7. J.H. Spoor, D.W.F. Verkade, *Auteursrecht*, Deventer: Kluwer 1993, p. 29; 398.

van wie een van beiden zonder toestemming van de ander tot exploitatie van het auteursrecht overgaat dan wel daartoe aan een derde toestemming verleent, dan kan de eerste zowel tegen zijn coauteur als tegen die derde rechtsmaatregelen nemen.⁸ Gemeenschappelijk auteursrecht is niet als zodanig in de wet geregeld. Wel noemt de wet dit geval in art. 26 Aw in verband met de handhaving van een aan twee of meer personen toekomend gemeenschappelijk auteursrecht. In weerwil van het feit dat art. 26 alleen spreekt over handhaving neemt men – in overeenstemming met het opschrift van Hoofdstuk II waarin het is geplaatst en dat zowel van uitoefening als handhaving spreekt – algemeen aan dat uitoefening en handhaving beide op deze bepaling kunnen worden teruggevoerd. Voorts regelt art. 37 Aw de duur van een gemeenschappelijk auteursrecht.

3. ESSENTIALIA VAN GEMEENSCHAP

3.1 Het *La Belle et La Bête*-arrest, dat nog steeds de standaard bevat voor de benadering van gemeenschappelijk auteursrecht, rept niet van een algemeen burgerlijkrechtelijke rechtsfiguur gemeenschap die daarvan het prototype zou vormen. Dat spreekt natuurlijk nogal vanzelf omdat in het oude BW de gemeenschap niet als afzonderlijke rechtsfiguur werd behandeld en werd besproken in het kader van de mede-eigendom.

Het is daarom de moeite waard om na te gaan of de regels van het standaardarrest, overeenkomen met wat onder vigeur van de sedertdien ingevoerde algemene regeling in Boek 3, Titel 7 BW (nieuw) dient te gelden. Daarbij moeten twee punten in gedachten worden gehouden. In de eerste plaats dat in het algemeen gesproken de ontwikkeling van het burgerlijk recht en het auteursrecht zich sinds het einde van de 19de eeuw zelfstandig en zonder *rapport* met elkaar hebben ontwikkeld.⁹ In de tweede plaats dat op de verhouding van beide rechtsgebieden het leerstuk van de *lex generalis* en de *lex specialis* van toepassing is.

Om het onderzoek naar behoren uit te kunnen voeren is het nodig om enkele met het oog op gemeenschappelijk auteursrecht relevante elementen van de gemeenschap te recapituleren.

8. Ibidem.

9. F.W. Grosheide, *Auteursrecht op maat*, Deventer: Kluwer 1986.

3.2 Blijkens art. 3:166 BW is gemeenschap aanwezig, wanneer een of meer goederen toebehoren aan twee of meer deelgenoten. In de wettelijke systematiek wordt uitgegaan van twee soorten gemeenschap: de eenvoudige gemeenschap (i.e. de gemeenschap van één of meer goederen) en de bijzondere gemeenschap (i.e. de gemeenschap van bepaalde algemeenheden van goederen). Het specifieke van de gemeenschap van een algemeenheid van goederen is dat deze een afgescheiden vermogen vormen. Van belang is dat ingevolge art. 3:180 BW de toepasselijkheid van de in het algemeen dwingendrechtelijke regels van Titel 7 is uitgezonderd voor bepaalde in dat artikel genoemde bijzondere gemeenschappen aangezien daarvoor de eigen specifieke wettelijke regels gelden. Gemeenschappelijk auteursrecht is in dit artikel niet genoemd. De wet bedient zich voorts niet van de in de literatuur gebezigde termen gebonden gemeenschap en vrije gemeenschap, maar honoreert het onderscheid, hierin bestaande dat al dan niet vrij over het aandeel in de gemeenschap kan worden beschikt, door als ongecodeerd uitgangspunt te nemen dat de rechtsverhouding tussen de deelgenoten, welke inhoud is gekleurd door hun afspraken en de aard van de gemeenschap, bepaalt wat de rechtsgevolgen zijn (vgl. artt. 3:168, 3:175 en 3:191 BW).¹⁰

Art. 3:168 lid 1 bepaalt dat de deelgenoten in de gemeenschap het genot, het gebruik en het beheer van gemeenschappelijke goederen bij overeenkomst kunnen regelen en dat bij gebreke daarvan alsmede in het in dit artikel (lid 2) voorziene geval een door de redelijkheid en billijkheid ingegeven, regeling kan worden getroffen. Een ter zake de gemeenschappelijke goederen getroffen onderlinge regeling impliceert de verlening van vertegenwoordigingsbevoegdheid. Tenzij een dergelijke regeling anders bepaalt, is iedere deelgenoot tot het gebruik van de gemeenschappelijke goederen bevoegd (art. 3:169), mits dit gebruik met het recht van de overige deelgenoten te verenigen is. De begrippen *genot*, *gebruik* en *beheer* vinden in de wet geen omschrijving. Uit de parlementaire geschiedenis blijkt dat zij in beginsel moeten worden verstaan in hun spraakgebruikelijke betekenis.¹¹

10. M.J.A. van Mourik, *Gemeenschap*, Mon. Nieuw BW B-9 (2001), p. 1-3.

11. Van Mourik, gerefereerd in noot 10, p. 9-19.

3.3 Uit art. 3:170 lid 2 BW volgt verder dat onder beheer zijn begrepen alle handelingen die voor de normale exploitatie van een goed dienstig kunnen zijn. Uitgangspunt is daarbij dat beheer gebeurt door alle deelgenoten gemeenschappelijk. Elke deelgenoot kan echter zelfstandig beheersdaden verrichten, die in het algemeen geen uitstel gedogen.¹² Onder normale exploitatiehandelingen kunnen ook beschikkingshandelingen vallen.¹³ Ingevolge art. 3:170 lid 3 kunnen daden van beschikking, die niet zijn daden van beheer, slechts door alle deelgenoten gezamenlijk worden verricht. Voor dergelijke handelingen geldt dus dat de deelgenoten geen contractuele regeling kunnen treffen waarbij wordt afgeweken van de hoofdregel.¹⁴

Het voorgaande moet ten slotte nog worden genuanceerd in zoverre dat niet alleen de al dan niet zelfstandige beschikkingsbevoegdheid van de deelgenoten over een gemeenschappelijk goed in het kader van de gemeenschap van belang is. Ditzelfde geldt met betrekking tot de beschikkingsbevoegdheid van een deelgenoot ten aanzien van zijn aandeel in een gemeenschappelijk goed. Te dien aanzien zijn verschillende posities te onderscheiden. Ingevolge art. 3:175 lid 1 BW kan iedere deelgenoot, tenzij uit hun rechtsverhouding anders voortvloeit, over zijn aandeel in een gemeenschappelijk goed beschikken. Idem kan iedere deelgenoot verdeling van een gemeenschappelijk goed vorderen (art. 3:178 BW). Voor bijzondere gemeenschappen (de met zoveel woorden door de wet genoemde) geeft Afdeling 2 van Titel 7 bijzondere regels.¹⁵

4. AUTEURSRECHT EN GEMEENSCHAP

4.1 Uit het voorafgaande volgt dat uit Boek 3 Titel 7 BW wel volgt wanneer rechtens sprake is van een gemeenschap en wat daarvan de rechtsgevolgen zijn, maar niet hoe een gemeenschap tot stand komt. Wat het gemeenschappelijk auteursrecht betreft moet voor dat laatste nog altijd te rade worden gegaan bij het genoemde *La Belle et la Bête*-arrest. Ingevolge dat arrest leidt meervoudig makerschap van

12. MvA II, PG 3, p. 587.

13. MvA II, PG 3, p. 588.

14. MvA II, PG 3, p. 589.

15. Van Mourik, gerefereerd in noot 10, p. 21 e.v.

samengestelde werken tot meervoudig auteursrecht dat vervolgens kwalificeert als gemeenschappelijk auteursrecht wanneer de afzonderlijke bijdragen in het samengestelde werk onscheidbaar zijn. In de desbetreffende casus moest de Hoge Raad zich een oordeel vormen over de volgende twee te onderscheiden gevallen. Is reeds sprake van een gemeenschappelijk auteursrecht indien het een werk betreft waarin de samengebrachte bijdragen een esthetische eenheid opleveren zoals zich dat kan voordoen bij een film met muziek, een boek met illustraties of een melodie en een tekst? Of is daarvoor nodig dat de verschillende bijdragen niet te scheiden zijn zoals wanneer twee schilders een schilderij maken. De keuze viel op de laatste benadering. Dit leidde er in de concrete casus toe dat met betrekking tot de film *La Belle et La Bête* filmmaker en componist van de filmmuziek ieder een eigen auteursrecht werd toegekend.¹⁶

Hoe te oordelen indien zich gemeenschappelijk auteursrecht daadwerkelijk voordoet, komt in het *La Belle et La Bête*-arrest dus niet aan de orde. En ook in latere jaren – net zo min als in eerdere overigens – heeft de Hoge Raad geen gelegenheid gehad zich daarover uit te laten. In de aan het nieuwe BW voorgaande literatuur pleegt men de relatie tussen coauteurs te beantwoorden aan de hand van art. 26 Aw en in de tekst van deze bepaling uitoefening naast de daarin met zoveel woorden genoemde handhaving in te lezen.

4.2 Per saldo is dan ook het *Rooyakkers/Wouters*-arrest de eerste (en bovendien tot dusver enige) rechterlijke uitspraak waarin de rechtsgevolgen van gemeenschappelijk auteursrecht ten principale aan de orde komen. Aan de in onderdeel 1 reeds globaal omschreven casus kan tot goed begrip van het vervolg nog het volgende worden toegevoegd. De hier te bespreken uitspraak volgt op een eerdere waarbij in gewijsde was beslist dat partijen coauteurs waren. Wat de feitelijke gang van zaken betreft staat vast dat na een harmonieus begin met de eerste druk van het bewuste werk, Wouters enige vervolgdrukken op eigen kosten heeft verzorgd zonder dat Rooyakkers daarvoor vergoedingen ontving waarover de eerste onenigheid ontstond. Toen vervolgens Wouters wegens financiële problemen van verdere uitgave afzag, heeft Rooyakkers het werk herzien en aangepast aan nieuwe wetgeving en daarvan enige drukken bij een andere uitgever

16. Spoor/Verkade, gerefereerd in noot 7, p. 29-30.

gepubliceerd. Naar de feitelijke vaststelling door het Hof is Rooyakkers, ondanks zijn pogingen daartoe, er niet in geslaagd:

‘het werk een eigen persoonlijk karakter te geven, zodat Wouters niet meer als mede-auteur zou kunnen gelden.’

Ergo: er was nog steeds sprake van coauteurschap.

4.3 Hoe staat het Hof, gegeven de eigen vaststelling van coauteurschap, tegenover het door de President gegeven exploitatieverbod c.a.? Het Hof wijst dit af en overweegt daartoe als volgt.

Aangezien het auteursrecht op het litigieuze werk een goed is, zijn beide auteurs aan te merken als deelgenoten in een gemeenschap in de zin van art. 3:166 BW die is ontstaan als gevolg van het gezamenlijk creëren van het werk. Op de partijverhouding is bijgevolg, met inachtneming van de speciale regels van het auteursrecht (i.e. art. 26 Aw) zowel als de eisen van redelijk en billijkheid, de regelgeving van Boek 3 Titel 7 BW van toepassing. Het Hof overweegt aansluitend dat noch door partijen noch door de kantonrechter een bijzondere regeling is getroffen met betrekking tot het gebruik en het beheer van het gemeenschappelijk auteursrecht, en past vervolgens art. 3:169 BW toe. Dat artikel – zie hiervoor onderdeel 3.2 – maakt ieder van de deelgenoten bevoegd tot exploitatie zonder medewerking van de ander, mits maar met eerbiediging van diens rechten. Nu van schending van rechten, in het bijzonder persoonlijkheidsrechten van Wouters, volgens het Hof geen sprake is, worden de door Wouters gevraagde voorzieningen geweigerd (*afgewezen*, zegt het Hof). Het doet dit echter met de volgende curieuze overweging:

‘Naar ’s Hofs voorlopig oordeel brengen de eisen van redelijkheid en billijkheid in dit geval mede, nu partijen geen regeling als bedoeld in artikel 168 van Boek 3 hebben getroffen, dat enerzijds Rooyakkers het werk moet kunnen blijven uitgeven, doch dat anderzijds Wouters desgewenst moet kunnen delen in de revenuen daarvan en wel in een redelijke verdeling (...).’

Deze overweging is curieus omdat – aangenomen dat art. 3:169 in casu van toepassing zou zijn waarover hierna – art. 3:169 wel verwijst naar het recht van de andere deelgenoot waarmee het gebruik van de eerste deelgenoot te verenigen moet zijn, maar niet naar de *rebi*-eisen. Het lijkt wat veel van het goede om bij gebreke

van strijd met het recht van de andere deelgenoot (Wouters) de eerste deelgenoot (Rooyakkers) toch tot een andere houding te veroordelen met beroep op de redelijkheid en billijkheid.

4.3 Dat hier iets wringt, is een gevolg van het feit dat het Hof ten onrechte art. 3:169 in plaats van art. 3:168 jo. art. 3:170 toepast. Met Verkade in zijn NJ-noot (en onder verwijzing naar mijn eigen Informatie/AMI-noot) onder dit arrest meen ik dat het Hof de eigenmachtige exploitatie van het gemeenschappelijke auteursrecht door Rooyakkers ten onrechte als *gebruik* heeft aangemaakt. Gebruik in de zin van art. 3:169 ziet op eigen gebruik van een gemeenschappelijk goed door een deelgenoot (b.v. het gebruik van een gemeenschappelijk plezierjacht of een gemeenschappelijke (kantoor)bibliotheek). Dat eigen gebruik is inderdaad vrijgesteld van instemming van of medewerking door de andere deelgenoot. In casu is echter van een dergelijk (eigen) gebruik geen sprake. Het gaat veeleer om het in art. 3:170 lid 2 voorziene beheer dat betrekking heeft op:

‘handelingsen die voor de normale exploitatie van het goed dienstig kunnen zijn.’

Dergelijk beheer moet – behoudens andersluidende onderlinge regeling of regeling vanwege de kantonrechter – door de deelgenoten gezamenlijk geschieden. In dezelfde zin bepaalt art. 26 Aw in de ruime lezing dat uitoefening en handhaving van het gemeenschappelijke auteursrecht door de deelgenoten tezamen moet gebeuren. Een mogelijke impasse als gevolg van onenigheid tussen deelgenoten moet worden opgelost door de kantonrechter op de voet van art. 3:168 lid 2 BW. Dat zou ook in casu de juiste gang van zaken zijn geweest. De in art. 3:168 lid 2 BW voorziene redelijkheids- en billijkheidstoetsing lijkt namelijk niet bedoeld voor de situatie van beheer zolang daarin niet door de kantonrechter is beslist. Hoewel het oordeel van het Hof dus dogmatisch of technisch-juridisch incorrect is, geeft het wel blijk van het juiste gevoel dat in gemeenschapsverhoudingen richtinggevend moet zijn. Wouters verliest maar weet – als hij het arrest goed leest – wat hem te doen staat: de kantonrechter adiëren en om een behoorlijke beheersregeling verzoecken.

5. BESLUIT

Gemeenschappelijk auteursrecht (of ook: coauteursrecht) is als rechtsfiguur erkend en rudimentair uitgewerkt in de Auteurswet 1912. Rechtspraak voorafgaande aan de invoering van het nieuwe BW en de daarin opgenomen regeling van de gemeenschap, heeft aan de figuur van het gemeenschappelijke auteursrecht nadere invulling gegeven door aan te geven naar welk criterium het bestaan van gemeenschappelijk auteursrecht moet worden afgemeten (*La Belle et La Bête*-arrest). Hoe dit coauteursrecht moest worden uitgeoefend en gehandhaafd, bleef echter onuitgewerkt, ook al omdat de rechter geen gelegenheid kreeg om zich daarover uit te laten. Dat werd pas anders met het *Rooyakkers/Wouters*-arrest, gewezen na invoering van het nieuwe recht, waarin terecht de regeling van de gemeenschap op het gemeenschappelijk auteursrecht van toepassing werd geacht. De voorheen als basis voor de benadering van het gemeenschappelijke auteursrecht gekozen bepaling van art. 26 Aw is daarmee de plaats gegeven die het toekomt: een geheugensteun voor de rechtstoepasser dat bij uitoefening en handhaving van het auteursrecht ook met de persoonlijkheidsrechten moet worden rekening gehouden. Voor het overige geldt ook voor het gemeenschappelijk auteursrecht de regeling van het gemene recht.